Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok VIII Wilno, dn. 10 października 1934 r. Nr. 19

WIADOMOŚCI ARCHIDIECEZJALNE WILEŃSKIE

DWUTYGODNIK KAPŁAŃSKI

Redakcja: Wilno, z. Bernardyński 6, m. 1. Administracja: Wilno, ul. Metropolitalna 1. P. K. O. 80.833

Ogłoszenia: Cała strona 48 zł., 1/2 str. 24 zł., 1/4 str. 12 zł., 1/8 str. 8 zł.

Prenumerata: Rocznie 15 zł., półrocznie 8 zł., Nr. pojedyńczy 80 groszy

Elegi vos et posui vos, ut eatis et fructum adferatis. *Joan. 15. 16.*

TREŚĆ ZESZYTU.

Rok VIII Wilno, dn. 10 października 1934 r. Nr. 19

WIADOMOŚCI ARCHIDIECEZJALNE WILEŃSKIE

DWUTYGODNIK KAPŁAŃSKI

Redakcja: Wilno, z. Bernardyński 6, m. 1. Administracja: Wilno, ul. Metropolitalna 1. P. K. O. 80.833

Ogłoszenia: Cała strona 48 zł., 1/2 str. 24 zł., 1/4 str. 12 zł., 1/8 str. 8 zł.

Prenumerata: Rocznie 15 zł., półrocznie 8 zł., Nr. pojedyńczy 80 groszy

Elegi vos et posui vos, ut eatis et fructum adferatis. *Joan. 15. 16.*

DZIAŁ URZĘDOWY

ZARZĄDZENIA STOLICY APOSTOLSKIEJ

Nowe przepisy dla Świętej Roty Rzymskiej.

Trybunał papieski, tak zwana Św. Rota Rzymska (S. Romana Rota), w dniu 29 czerwca 1934 r. ogłosił nowe przepisy, któremi ma się odtąd kierować. Przepisy te noszą tytuł *Normae S. Romanae Rotae Tribunalis* i podzielone są na trzy części (tituli): I. *De constitutione Sacrae Romanae Rotae* (11 artykułów), II. *De officio auditorum aliorumque S. R. Rotae addictorum* (48 artykułów) i III. *De Ordine iudiciario S. R. Rotae* (127 artykułów). Przepisy te Ojciec św. Pius XI dnia 22 czerwca r. b. zatwierdzić raczył i nadał im moc prawną.

(*Acta Ap. Sedis,* t. 26, str. 449).

Wyjaśnienie Komisji Papieskiej do autentycznej interpretacji Kodeksu Prawa Kan.

O zapisanych do sekty bezbożników.

P. Czy, zgodnie z przepisami Kodeksu Prawa Kan., ci, którzy są lub byli zapisani do sekty bezbożników, powinni być uważani, co do wszystkich skutków prawnych także i w sprawie święceń i małżeństwa, na równi z tymi, którzy należą lub należeli do sekty niekatolickiej.

O. Twierdząco.

(*Acta Ap. Sedis,* t. 26, str. 494).

Odpusty.

Dekretem Św. Penitencjarji Apost. z dn. 1 sierpnia r. b. Ojciec św. przywiązał odpusty do odmawiania nast. modlitwy strzelistej: „Per signum Crucis, de inimicis nostris libera nos, Deus noster“ — *cząstkowy trzech lat* za każdorazowe pobożne jej odmówienie, i *zupełny*, przy zwykłych warunkach, raz na miesiąc przy codziennem jej odmawianiu.

Tymże dekretem Ojciec św. nadał odpust *cząstkowy siedmiu lat* za każdy raz pobożnie odmawiającym sekwencję „Stabat Mater dolorosa“, jak również *cząstkowy pięćdziesięciu dni* za każdy raz pobożnie odmawiającym sam tylko werset „Sancta Mater, istud agas...“ oraz *odpust zupełny*, przy zwykłych warunkach, raz na miesiąc za codzienne odmawianie tejże sekwencji lub tylko jednego, wyżej wymienionego, wersetu.

Dekretem zaś tejże św. Penitenc. Apost. z dn. 30 sierpnia r. b. udzielił *odpustu cząstkowego siedmiu lat* tym, którzy wezmą udział w nabożeństwach w *Dzień Misyjny* (ostatnia niedziela października).

(*Acta Ap. Sedis*, t. 26, str. 525—527).

ZARZĄDZENIA ORDYNARJATU ARCYBISKUPIEGO

W sprawie lekarek misyjnych.

KURJA METROPOLITALNA WILEŃSKA
Wilno, dn. 22. IX. 1934 r. Nr. 1109/L.

Kurja podaje do wiadomości, iż Misje Katolickie w Chinach poszukują lekarek dla pracy ideowej lekarsko-misyjnej. Akcja werbowania ochotniczek odbywa się za wiedzą i z błogosławieństwa J. Em. Księdza Kardynała Prymasa Polski, D-ra Augusta Hlonda. — Informacyj udziela Dr. Jadwiga Stermecka (Lwów, Sacre-Coeur, Pl. Jura 1) i Pap. Dzieło Rozkrzewiania Wiary (Centrala Misyjna w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 22).

Ks. J. Ostreyko
w/z. Kancl. Kurji.

„Dzień oszczędności“.

KURJA METROPOLITALNA WILEŃSKA
Wilno, dn. 27. IX. 1934 r. Nr. 11109/L.

W dniu 31 października r. b. obchodzony będzie zarówno w Polsce, jak i całym świecie cywilizowanym, *Dzień oszczędności*, poświęcony intensywnej propagandzie i krzewieniu idei oszczędności wśród szerokich warstw społeczeństwa. Jaknajszersze roz-

powszechnienie tej idei i przestrzeganie doniosłe znaczenie mającej zasady oszczędzania leży w interesie zarówno jednostki, jak i narodu i państwa.

Zorganizowaniem *Dnia oszczędności* w Polsce zajmuje się od kilku lat Centralny Komitet Oszczędnościowy Rzeczypospolitej Polskiej. Pragnąc podnieść znaczenie tego *Dnia,* J. E. Ksiądz Arcybiskup - Metropolita wzywa P-ne Duchowieństwo, aby, wzorem lat ubiegłych, współdziałało w tym obchodzie przez branie udziału w pracach lokalnych Komitetów obchodu *Dnia oszczędności* oraz przez uwzględnienie w kazaniach w niedzielę, 28 października r. b., znaczenia oszczędności, jako jednej z cnót chrześcijańskich, przyczyniającej się też do podniesienia poziomu moralności.

Ks. J. Ostreyko
w/z Kancl. Kurji.

W sprawie opłaty pocztowej przy przesyłaniu świadectw o udzieleniu misji kanonicznej.

KURJA METROPOLITALNA WILEŃSKA
Wilno, dn. 4. X. 1934 r. Nr. 679.

Wobec tego, że obecnie Kurja Metropolitalna wszelkie przesyłki pocztowe opłaca według normalnej taryfy, zechcą WWXX. Proboszczowie, prosząc o misję kanoniczną dla osób świeckich, przesyłać odpowiednią ilość znaczków pocztowych na przesyłanie świadectw o udzieleniu misji kanonicznej do nauczania religji w szkołach.

Ks. L. Żebrowski
Radca Kurji do spraw szkolnych.

RUCH PERSONALNY.

Na mocy zarządzenia J. E. Ks. Arcybiskupa - Metropolity w składzie osobistym Duchowieństwa zaszły następujące zmiany:

Ks. Aleksander - Emil Zonn na admin. kośc. w Minojtach, dn. 18. IX. 34 r. Nr. 1151.

Ks. Antoni Chomski na wik. do Ejszyszek, dn. 22. IX. 34 r. Nr. 1224.

Ks. Bronisław Siepak, nowowyśw., na wik. do Podbrzezia, dn. 1. X. 34 r. Nr. 1349.

Ks. Cezary Trzeciak, nowowyśw., na wik. do kośc. Niepokal. Poczęcia N. M. P. w Lidzie, dn. 1. X. 34 r. Nr. 1551.

Ks. Juljan Kołłb - Sielecki, wik. w Krzemienicy, na wik. do Koleśnik, dn. 1. X. 34 r. Nr. 1354.

Ks. Leopold Blum z diec. Sin. Virid. na wik. do Widz, dn. 1. X. 34 r. Nr. 1357.

Ks. Jan Wysocki, nowowyśw., na pref. do Ostrowca, dn. 4. X. 34 r. Nr. 671.

Ks. Bolesław Kaszczyc, wik. kośc. N. Pocz. N. M. P. w Lidzie, na pref. do Krzemienicy, dn. 4. X. 34 r. Nr. 672.

Ks. Adolf Jaroszko, wik. w Widzach, na pref. do Zabłudowa, dn. 4. X. 34 r. Nr. 673.

X. A. Sawicki
Kancl. Kurji.

ZARZĄDZENIA PRAWNO - PAŃSTWOWE.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewn. z dnia 14 lipca 1934 r. o sposobach przeprowadzania zbiórek publicznych oraz kontroli nad temi zbiórkami.

Na podstawie art. 5 i art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 162) postanawiam co następuje:

§ 1. 1) Zbiórka publiczna ofiar w gotówce może być przeprowadzana w postaci:

a) zbierania ofiar do zamkniętych puszek, skrzynek lub worków;
b) sprzedaży przedmiotów jakiegokolwiek rodzaju po ściśle oznaczonych cenach;
c) wpłacania ofiar przez ofiarodawców na konto czekowe instytucji, przeprowadzającej zbiórkę.

2) W wypadkach zbiórek, przeprowadzanych w lokalach instytucji, urządzającej zbiórkę, lub też za pośrednictwem pisma perjodycznego — w lokalu redakcji lub administracji tego pisma, może być dozwolone wręczanie ofiar w gotówce osobie, przeprowadzającej zbiórkę, przy równoczesnem zapisaniu wysokości każdej ofiary oraz nazwiska ofiarodawcy do oddzielnego kwitarjusza i wydaniu z niego pokwitowania ofiarodawcy, podpisanego przez osobę, przeprowadzającą zbiórkę.

3) W wypadkach zbiórek, urządzanych przez zakony lub kongregacje wyznań, uznanych przez Państwo, i przeprowadzanych przez członków tych zakonów lub kongregacyj, może być dozwolone wręczanie ofiar w gotówce osobie, przeprowadzającej zbiórkę, przy równoczesnem zapisaniu wysokości każdej ofiary oraz nazwiska ofiarodawcy do książki ofiar.

4) W wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, władza, udzielająca pozwolenia, może dopuścić inny sposób zbierania ofiar w gotówce, szczegółowo określając go w pozwoleniu.

§ 2. 1) Zbieranie ofiar w naturze może być dozwolone tylko w tych wypadkach, gdy wszystkie ofiary będą mogły być w tej postaci zużyte na cel, określony w pozwoleniu.

2) W pozwoleniu ma być określony rodzaj ofiar w naturze, których zbieranie jest dozwolone

§ 3. 1) Zbiórka publiczna ofiar w naturze może być przeprowadzana jedynie w sposób, określony w § 1 ust. 2.

2) Podczas zbiórek, urządzanych w wypadkach klęsk żywiołowych, może być dopuszczone zbieranie ofiar w naturze przy równoczesnem wpisaniu rodzaju każdej ofiary oraz nazwiska ofiarodawcy na listę ofiar.

§ 4. 1) Puszki, skrzynki lub worki (§ 1 ust. 1 pkt. a) muszą posiadać otwór, przeznaczony do wrzucania pieniędzy, oraz mają być tak urządzone, by bez otwarcia ich lub widocznego uszkodzenia wyjęcie znajdujących się w nich pieniędzy było niemożliwe.

2) Przed rozpoczęciem zbiórki puszki, skrzynki lub worki mają być zaopatrzone w nazwę instytucji, urządzającej zbiórkę, numer kolejny oraz zamknięte i opieczętowane przez tę instytucję.

3) Otwieranie puszek, skrzynek lub worków i przeliczanie zebranych ofiar może się odbywać w obecności co najmniej dwóch osób, upoważnionych do tego przez instytucję, urządzającą zbiórkę.

§ 5. Na każdym przedmiocie, sprzedawanym podczas zbiórki (§ 1 ust. 1 punkt b), ma być wyraźnie i w sposób trwały podana nazwa instytucji, urządzającej zbiórkę, oraz jego cena; napisy te winny wyróżniać przedmioty, służące do przeprowadzenia zbiórki, od innych przedmiotów, znajdujących się w obrocie, w ten sposób, by podrobienie ich bez specjalnych urządzeń i wiedzy fachowej było niemożliwe.

§ 6. 1) Na okładce kwitarjusza, służącego do zapisywania ofiar (§ 1 ust. 2 i § 3 ust. 1), ma być podana nazwa i siedziba instytucji, urządzającej zbiórkę, cel zbiórki, numer kolejny kwitarjusza oraz odciśnięta pieczęć tej instytucji; na okładce tej mają ponadto znajdować się podpisy dwóch osób, uprawnionych do występowania w imieniu instytucji, urządzającaj zbiórkę.

2) Na każdym kwicie ma być podany jego numer kolejny oraz nazwa i siedziba instytucji, urządzającej zbiórkę, i cel zbiórki.

3) Każdy kwit winien składać się z dwóch jednakowych części, które osoba, przeprowadzająca zbiórkę, wypełnia jednakową treścią.

§ 7. 1) Książki, służące do zapisywania ofiar (§ 1 ust. 3), mają być trwale zeszyte i oprawione tak, by wyjęcie karty bez widocznego ich uszkodzenia było niemożliwe.

2) Na pierwszej stronicy książki ma być podana nazwa i siedziba zakonu lub kongregacji, urządzającej zbiórkę, numer kolejny książki oraz ilość stronic, którą książka zawiera. Dane te mają być stwierdzone pieczęcią oraz podpisem przełożonego zakonu lub kongregacji, który winien ponadto książkę oparafować.

3) Książka ma być przedstawiona każdej powiatowej władzy administracji ogólnej przed rozpoczęciem zbiórki na podległym jej terenie (w m. st. Warszawie — Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę), w celu zaopatrzenia jej w urzędową adnotację.

§ 8. 1) Listę, służącą do zapisywania ofiar (§ 3 ust. 2), tworzy jeden arkusz papieru.

2) Każda lista na pierwszej stronicy u góry ma być oznaczona w sposób, określony w § 6 ust. 1.

§ 9. Zależnie od miejsca przeprowadzania, zbiórki publiczne mogą być prowadzone:

a) pod gołem niebem,
b) w lokalach publicznych,
c) w lokalach prywatnych.

§ 10. 1) Domokrążne (od domu do domu) zbieranie ofiar może być dozwolone jedynie podczas zbiórek publicznych, urządzanych przez zakony lub kongregacje wyznań, uznanych przez Państwo, oraz w wypadkach klęsk żywiołowych.

2) Władza, udzielająca pozwolenia, może dopuścić przeprowadzanie zbiórki w sposób, określony w ust. 1, w innych wypadkach, o ile ze względu na teren, na którym zbiórka ma być przeprowadzona, lub specjalny charakter zbiórki, uzna to za celowe.

§ 11. O ile nie jest to w pozwoleniu wyraźnie dopuszczone, przeprowadzanie zbiórek publicznych wzbronione jest w urzędach państwowych i samorządowych, w obrębie zakładów szkolnych oraz na terenach, pozostających pod zarządem władz wojskowych.

§ 12. W urządzaniu lub przeprowadzaniu zbiórek publicznych nie mogą brać udziału dzieci i młodzież do lat 18 oraz młodzież szkolna, z wyjątkiem słuchaczów szkół wyższych.

§ 13. 1) Każda osoba, przeprowadzająca zbiórkę publiczną, obowiązana jest posiadać przy sobie jakikolwiek dowód, pozwalający na stwierdzenie jej tożsamości, oraz legitymację, upoważniającą tę osobę do przeprowadzenia danej zbiórki, wydaną przez instytucję, urządzającą zbiórkę.

2) Legitymacja ma zawierać: numer kolejny, nazwę instytucji, cel zbiórki, nazwę władzy, która udzieliła pozwolenia, jego numer i datę, imię, nazwisko i adres osoby upoważnionej oraz określenie terminu i miejsca, w których dana osoba może zbiórkę przeprowadzać, stwierdzone podpisami dwóch osób, uprawnionych do występowania w imieniu instytucji, urządzającej zbiórkę, oraz pieczęcią tej instytucji.

3) Legitymacja ma być potwierdzona przez powiatową władzę administracji ogólnej, właściwą dla miejsca, w którem dana osoba ma zbiórkę przeprowadzać (w m. st. Warszawie—przez Komisarza Rządu na m. st. Warszawę).

§ 14. 1) Instytucja, ubiegająca się o udzielenie pozwolenia na urządzenie zbiórki publicznej, obowiązana jest przedstawić władzy, właściwej do jego udzielenia, plan organizacyjny zbiórki.

2) Plan organizacyjny ma zawierać określenie:

a) terminu, terenu oraz sposobu przeprowadzenia zbiórki;

b) ilości osób, które instytucja zamierza zatrudnić przy urządzaniu i przeprowadzaniu zbiórki z wyszczególnieniem, czy mają to być członkowie tej instytucji o celach pokrewnych, czy też osoby imiennie zaproszone;

c) sumy przewidywanych kosztów, które pociągnie za sobą urządzenie i przeprowadzenie zbiórki, z dokładnem wymienieniem rodzaju i wysokości poszczególnych wydatków.

§ 15. Instytucja, urządzająca zbiórkę publiczną, obowiązana jest założyć rejestr dla odnotowywania przebiegu akcji zbiórkowej oraz jej wyników.

§ 16. 1) W rejestrze (§ 15) ma być zapisywane komu, kiedy i jakie puszki, skrzynki, worki (§ 1 ust. 1 pkt. a), przedmioty (§ 1 ust. 1 pkt. b), książki, kwitarjusze lub listy (§ 1 ust. 2 i 3 oraz § 3) zostały wydane, kiedy przeprowadzona przy ich pomocy zbiórka została ukończona i jaki dała wynik. Dane powyższe muszą być stwierdzone podpisami osób, które zbiórkę przeprowadzały i które odebrały zebrane ofiary.

2) W wypadku przeprowadzania zbiórki w sposób, określony w § 1 ust. 1 punkt c), w rejestrze mają być zapisywane kolejno wpłacone ofiary, nazwiska ofiarodawców oraz daty wpłacenia, stwierdzone podpisem osoby, upoważnionej przez organ kierowniczy instytucji, urządzającej zbiórkę, która pieniądze otrzymała.

§ 17. 1) Wszelkie wpisy do kwitarjuszów (§ 1 ust. 2 i § 3 ust. 1), książek (§ 1 ust. 3) lub na listy ofiar (§ 3 ust. 2) oraz w rejestrach (§ 15) mają być dokonywane czytelnie atramentem lub ołówkiem atramentowym.

2) W razie odmowy podania nazwiska przez ofiarodawcę okoliczność tę należy zaznaczyć na pokwitowaniu, w książce lub na liście ofiar obok wysokości ofiary.

3) Usuwanie w jakikolwiekbądź sposób tych wpisów lub czynienie ich nieczytelnemi jest niedozwolone; dozwolone są przekreślenia dające możność odczytania przekreślonej treści.

§ 18. 1) Przewidziane w art. 9 ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych (Dz. U. R. P. № 22, poz. 162) zawiadomienie o wyniku zbiórki i sposobie zużytkowania zebranych ofiar oraz ogłoszenie tego w prasie ma zawierać:

a) nazwę i siedzibę instytucji, która zbiórkę przeprowadziła;
b) nazwę władzy, która udzieliła pozwolenia oraz datę i numer tego pozwolenia;
c) sumę (ilość i rodzaj) zebranych ofiar według rejestrów (§ 15);
d) wykaz kosztów przeprowadzenia zbiórki;
e) dokładne przedstawienie podziału czystego dochodu ze zbiórki z wymienieniem celów, na które dochód ten został przeznaczony, oraz sum (ilości i rodzaju ofiar) przekazanych na każdy z tych celów.

2) Ogłoszenie wyniku zbiórki i sposobu zużytkowania zebranych ofiar ma być dokonane przynajmniej w jednem czasopiśmie, wydawanem w języku polskim w miejscowości, w której instytucja, obowiązana do ogłoszenia, ma swoją siedzibę, jeśli zaś jest to niewykonalne — w miejscowości, będącej siedzibą władzy, która pozwolenia udzieliła albo władzy instancyjnie wyższej.

§ 19. 1) Instytucja, urządzająca zbiórkę, obowiązana jest przechowywać rejestry (§ 15) w ciągu 6 miesięcy od dnia ukończenia zbiórki.

2) Po ukończeniu zbiórki rejestry te mają być na każde żądanie przedstawione do wglądu władzy, która pozwolenia udzieliła.

§ 20. O każdem naruszeniu albo usiłowaniu naruszenia przepisów ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych (Dz. U. R. P. № 22 poz. 162) lub rozporządzenia niniejszego osoby, upoważnione przez organ kierowniczy instytucji, urządzającej zbiórkę, do urządzenia, przeprowadzenia lub likwidacji akcji zbiórkowej, obowiązane są niezwłocznie powiadomić powiatową władzę administracji ogólnej, na której obszarze czyn taki został ujawniony.

§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 1935 r.

Minister Spraw Wewnętrznych: *Marjan Zyndram-Kościałkowski.*

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

O SPOŁECZNE PANOWANIE CHRYSTUSA.

Garść myśli o „Poświęceniu — Intronizacji".

Religja jest rzeczą prywatną, więc w życiu społecznem, publicznem niema nic do powiedzenia. Zamknąć ją do prywatnego pacierza, zacieśnić do murów kościelnych. Pozatem wszystko, ale to wszystko, urządzić po świecku, laicystycznie! A potem, a potem zabierzemy się i do tej „prywatnej" religji... jak się do niej zabrano w Meksyku, a najskuteczniej w Bolszewji...

Oto marzenia tych, którzy chcą Chrystusa i Kościół wygładzić stopniowo, najpierw z ludzkich serc, a następnie z powierzchni ziemi.

Jak w Polsce? — I u nas w Polsce nie brak takich. Cóż bowiem znaczą wołania o śluby cywilne i rozwody? Co znaczą wołania dawnych socjalistów, dziś Legjonu Młodych o usunięcie religji ze szkoły, a wprowadzenie moralności „świeckiej"? Co znaczą wołania radykałów o rozdział Kościoła od Państwa? Nic innego, jak usunięcie Chrystusa i jego praw ze wszystkich placówek społecznych. Marzy się tym wrogom Kościoła małżeństwo i rodzina bez Chrystusa, usunięcie praktyk religijnych ze szkoły, z wojska...

Wprawdzie u nas, dzięki Bogu, daleko od tak strasznego rozpanoszenia się bezbożnictwa, jak gdzieindziej, ale i w Polsce krzyk Żydów: Nolumus Hunc regnare ma niemało swoich wyznawców, nietylko cichych, ale i głośnych.

Reakcja. — Kościół katolicki, jako żywy organizm, nie stoi biernie wobec tej zniewagi dla swego Założyciela, a niesłychanej szkody dla dusz. Reaguje potępieniem hasła: „Religja rzeczą prywatną". Reagują jego synowie mnóstwem poważnych dzieł, miljonem broszur, wykazujących, że Chrystus ma prawo królewskie do rodziny i szkoły, do wszelkiej społeczności ludzkiej aż do Państwa włącznie. Olbrzymią reakcją jest ożywienie stowarzyszeń katolickich w ostatnich dziesiątkach lat — a zwłaszcza potężny prąd Akcji Katolickiej, którego celem jest na wszystkich dziedzinach życia ludzkiego wycisnąć piętno Chrystusowe.

Z pośród mnóstwa reakcyj teoretycznych i praktycznych w ostatnim półwieczu wybija się na czoło praktyka, bardzo zbawienna, która z żywiołową siłą ogarnęła kraje katolickie — nietylko w Europie! Jest nią uroczyste *Poświęcenie rodzin* i innych społeczności Boskiemu Sercu. Praktyka ta nazywa się również *Intronizacją*, albowiem dana społeczność wprowadza Jezusa do siebie z całą świadomością jakby na tron królewski i przyrzeka, że Jego królewskie prawa z miłością wypełniać będzie.

Krótka Historja. — Historja poświęcenia rodzin i innych społeczności Boskiemu Sercu związana jest ściśle z Apostolstwem Modlitwy. Zasadniczy cel tego Stowarzyszenia zawiera się w haśle: „Najświętsze Serce Jezusa, przyjdź Królestwo Twoje!" Uczynić z jednostek, z rodzin i ze wszelkich społeczności Królestwo miłości, Królestwo Serca Jezusowego — oto ideał, przyświecający Apostolstwu i jego członkom. Już O. Henryk Ramière T. J., właściwy twórca Apostolstwa Modlitwy, rozpoczął w 1875 roku wielką kampanję w tym kierunku. Na jego przedstawienie,

propagowane we francuskim *Posłańcu Serca Jezusowego*, 534 Biskupów położyło swe pieczęcie pod prośbę, zwróconą do Piusa XI., ażeby cały ród ludzki poświęcić Boskiemu Sercu. Przygotowanie tej sprawy poleca Papież O. Ramière, który jako inicjator może najlepiej uzasadnić wielkość i wspaniałość tego aktu i szczęśliwie doprowadzić do urzeczywistnienia.

Tak się też stało. W liście z 25 kwietnia 1875 r., zwróconym do Biskupów całego świata, ogłosił O. Ramière *Dzieło Poświęcenia Rodzin*. Wyjaśnił jego znaczenie i doniosłość i złożył jego przeprowadzenie w ręce Biskupów, duszpasterzy, zelatorów i zelatorek i wogóle całego zrzeszenia Apostolstwa Modlitwy. Program został jasno wytknięty. W łączności z Namiestnikiem Chrystusa na ziemi, do którego należy poświęcenie całego Kościoła, głowy rodzin mają poświęcać Sercu Bożemu swoje rodziny, naczelnicy gmin swoje gminy, proboszczowie swoje parafje, kuratorzy związków swoje związki, prezydenci miast swoje miasta, biskupi swoje diecezje, naczelnicy państw swoje państwa. Duszą zaś, wewnętrzną sprężyną, która to dzieło społecznego panowania Bożego Serca powinna rozszerzać, coraz to nowe rodziny, związki, miasta, kraje do tego wspaniałego celu zyskiwać, ma być Apostolstwo Modlitwy, jego Dyrektorowie diecezjalni i miejscowi, jego zelatorzy i zelatorki.

Hasło, rzucone przez twórcę Apostolstwa Modlitwy, O. Ramière'a, zatwierdzone przez samego Papieża, poparte przez ówczesnych Biskupów, wydało przepiękne owoce. Zwłaszcza, że za tem hasłem szły dalsze odezwy do wszystkich rodzin, domagające się, aby każda poświęciła się osobno i uroczyście Boskiemu Sercu, obwołując je najmiłościwszym Królem swoim. Z samej Francji napłynęło 1.036.197 adresów rodzin, które wpisano w złote księgi, złożone w „kaplicy objawień“ w Paray-le-Monial. Olbrzymie listy z nazwiskami rodzin napłynęły z wszystkich krajów i części świata: z Anglji, Argentyny, Austrji, Brazylji, Belgji, Egiptu, Kanady, Chin, Konga, Hiszpanji, Niemiec, Stanów Zjednoczonych, Grecji, Hindostanu, Holandji, Irlandji, Włoch, Meksyku, Peru, Polski, Portugalji, Senegalu, Szwecji, Turcji i t. d. Z samej Polski nadesłano 50.000 adresów rodzin. Nazwiska rodzin z wszystkich krajów zapełniły wówczas 42 tomy „złotych ksiąg“.

Nie było to chwilowe tylko uniesienie. Dzieło, rozpoczęte przez O. Remière'a, podjęli jego następcy i wogóle całe Apostolstwo Modlitwy. Zapełniają się coraz to nowe karty „złotych

ksiąg“ nazwiskami rodzin, szkół, parafij i innych społeczności, które z zupełną świadomością oddają się Boskiemu Sercu, by uznać nad sobą Jego słodkie panowanie.

W latach wojny światowej nowy rozmach nadał temu Dziełu O. Mateo ze Zgromadzenia Najśw. Serc Jezusa i Maryi. Uzdrowiony cudownie w Paray-le-Monial, natchniony głosem Bożym, by cały świat, zdobywając rodzinę po rodzinie, rzucić do stóp Chrystusa, rozpoczął ze swej strony krucjatę o społeczne panowanie Chrystusa, podjętą i propagowaną dotychczas przez Apostolstwo Modlitwy. Kiedy O. Mateo zwrócił się do Piusa X. o zatwierdzenie swego planu, ten przyciskając go do serca rzekł: „Nie tylko pozwalam, ale wprost rozkazuję, byś temu dziełu poświęcił całe życie“. Tak więc obecnie jakby na dwa fronty szerzy się w świecie katolickim wielka akcja o społeczne królowanie Bożego Serca: przez Apostolstwo Modlitwy i przez ruch, zorganizowany przez O. Mateo.

S t a n f a k t y c z n y i p r a w n y w P o l s c e. — *Poświęcenie rodzin,* zwane również *Intronizacją* — obie te nazwy oznaczają tę samą rzecz i do tego samego dążą celu, w Polsce było i jest propagowane przez Apostolstwo Modlitwy. Szerokie kręgi już zatoczyło. Do roku 1930 cyfra wszystkich rodzin, parafij, szkół i innych zrzeszeń, poświęconych Bożemu Sercu i zarejestrowanych przez Krajowy Sekretarjat (Kraków, Kopernika 26), wynosiła 141.528.

W roku 1932 wysłano z Krajowego Sekretarjatu 2 „złote księgi“ rodzin do Paray-le-Monial, liczące ponad 120.000 rodzin polskich. Obecnie znowu jedna księga wypełniona, a druga szybko wypełnia się nazwiskami osób. Organem „poświęcenia — intronizacji“ jest organ Apostolstwa Modlitwy: *Posłaniec Serca Jezusowego.*

Dla ścisłości prawnej dodajmy, że Benedykt XV listem z dnia 10 maja 1918 roku, skierowanem do Biskupów włoskich, zarezerwował sprawę poświęcenia rodzin we Włoszech wyłącznie dla Apostolstwa Modlitwy. Innym Stowarzyszeniom, które pod wpływem O. Mateo tem dziełem w Italji się zajęły, polecił podporządkować się zupełnie w tej działalności Dyrektorom Apostolstwa Modlitwy. Mianował równocześnie diecezjalnego Dyrektora Apostolstwa Modlitwy w Rzymie, a innych Dyrektorów diecezjalnych i miejscowych wyłącznymi Dyrektorami diecezjalnymi i miejscowymi tegoż dzieła. Otóż taki sam przywilej otrzymało Apostolstwo Modlitwy w Polsce. W roku 1919 na prośbie, podanej

przez Ks. Metropolitę Adama Sapiehę: „ut opus Consecrationis familiarum SS. Cordi Iesu, quod in Polonia ope *Nuntii SS. Cordis Iesu* in dies magis magisque promovetur, in Polonia eadem prorsus ratione cum Apostolatu Orationis coniungatur, ac iussu Sanctitatis Vestrae pro Italia constitutum fuit litteris Em. Card. Gasparri die 10 Maii 1918 ad omnes Ordinarios Italiae datis et ut Director Apostolatus Orationis pro dioecesi Cracoviensi Director Generalis illius Operis pro Polonia constituatur"; na tej prośbie napisał własnoręcznie Ojciec św. co następuje: *Annuimus libentissime. Benedictus PP. XV. die 5-a Maii 1919.*

W Polsce zatem Dzieło Poświęcenia Rodzin i innych społeczności Boskiemu Sercu zostało przez Najwyższą Powagę w Kościele zastrzeżone Apostolstwu Modlitwy. Dyrektorzy diecezjalni Apostolstwa, wyznaczeni przez Księży Ordynarjuszów, 1) są również Dyrektorami diecezjalnymi Poświęcenia rodzin (Intronizacji), a miejscowi Dyrektorowie Apostolstwa są u siebie Dyrektorami Poświęcenia (Intronizacji). Wszelka inna działalność w tym kierunku ma być, jak w Italji, podporządkowana Apostolstwu Modlitwy.

Jak przeprowadzić „intronizację — poświęcenie"? „Króluj o Jezu, we wszystkich społecznościach, przez Najświętsze Serce Twoje" — oto wielki cel, do którego zmierza „poświęcenie — intronizacja". Żeby jednak ten wspaniały cel został osiągnięty, należy uwzględnić kilka momentów, które mają być wyraźną i bezwzględną odpowiedzią na machinację wrogów Chrystusa.

Chcą oni najpierw wpływy Chrystusa i jego św. Religji zamknąć, ile możności, tylko w obrębie kościoła i zakrystji. — Chcą powtóre katolików świeckich, zwłaszcza będących głowami pewnych społeczności, zastraszyć i odwieść od publicznego przyznawania się do Chrystusa, jego Ewangelji i Kościoła. Godzą się „od biedy" na jakąś płytką religijność, ale nie cierpią życia nadprzyrodzonego, które czerpie swoją treść i siłę w Sakramentach św. i modlitwie. Chcieliby wreszcie cześć oddawaną Chrystusowi uczynić jak najbardziej prywatną, niepozorną, dlatego starają się odebrać jej wszelką okazałość zewnętrzną, wszelką świetność. Gdzie się dorwą do władzy, tam zakazują pielgrzymek, procesyj i innych manifestacyj religijnych. Przez te wszystkie sposoby dążą do tego, żeby ludzie o Chrystusie, o Bogu zapomnieli, żeby tak sobie życie, zwłaszcza społeczne, urządzali, jakgdyby Boga nie było.

Toteż „Poświęcenie—intronizacja“ ma się przeciwstawić tym niegodziwym zamiarom przez całą swoją praktykę.

I dlatego:

1. Poświęcenie rodzin, szkół, fabryk i innych społeczności przygotowuje się wprawdzie w kościele, ale sam akt poświęcenia się danej społeczności odbywa się nie w świątyni, ale w tem mieszkaniu, w tej sali, w tym gmachu, gdzie dana społeczność mieszka, pracuje, modli się, cierpi i raduje się. Przez to zaznaczamy, że Chrystus ma prawo królować nietylko w swojej świątyni, ale i poza nią, wszędzie tam, gdzie ludzie społecznie się gromadzą. Widocznym symbolem tych praw i szczerego ich uznania jest obraz Serca Bożego, który się umieszcza na honorowem miejscu w mieszkaniu rodziny, w sali szkolnej i. t. p.

2. Chociaż kapłan poucza, na czem „Poświęcenie—intronizacja“ polega, jak je przeprowadzić, chociaż on błogosławi obraz i jest rzeczą bardzo pożądaną, ażeby osobiście był obecny przy poświęceniu, to jednak sam akt oddania się danej społeczności dokonać powinna jej głowa. A więc w rodzinie — ojciec, w szkole — kierownik względnie kierowniczka, a nie ks. katecheta, w fabryce — kierownik względnie właściciel, a nie ks. proboszcz i t. p. Chodzi bowiem najpierw o to, żeby ten poświęcał daną społeczność Sercu Jezusa i uznawał Jego królewskie nad nią prawa, kto ma władzę nad tą społecznością, która ich pieczy jest powierzona. A wreszcie, żeby mając władzę, pilnowali zachowania praw Jezusowych w tej społeczności.

3. Ażeby zaznaczyć, że poświęcamy się Jezusowi, jako Twórcy porządku nadprzyrodzonego, że obwołujemy Królem swej rodziny Tego, który żyje w Najśw. Sakramencie Ołtarza, przy intronizacji wszyscy członkowie tej społeczności, która oddaje się Boskiemu Sercu, przystępują do Sakramentów św., łączą się w Komunji z Jezusem Eucharystycznym. Nie zawsze da się to przeprowadzić, ale w każdym razie należy do tego dążyć.

4. Wreszcie każde poświęcenie, każda intronizacja, jak z jednej strony powinna się odbyć w duchu głębokiej pobożności, tak z drugiej powinna być wykonana z taką okazałością i świetnością, na jaką nas stać. Chodzi tu bowiem o uroczyste uznanie królewskich praw Chrystusa. Dlatego, jeśli idzie o rodzinę zwykłą, powinna się taka intronizacja odbyć: a) w dzień świąteczny w znaczeniu kościelnem, albo rodzinnem, a więc w rocznicę ślubu, albo w dzień pierwszej Komunji św. dziecka, czy w dzień Bierzmowania. — b) Do aktu poświęcenia przystępują wszyscy

wspólnie, odświętnie ubrani. — c) Obraz Serca Jezusowego umieszcza się na najzaszczytniejszem miejscu w domu. — d) O ile tylko można, zaprasza się kapłana, żeby w ten sposób zaznaczyć swoją łączność z hierarchją Kościoła św. Jeśli idzie o poświęcenie większej społeczności, np. szkoły, fabryki, stowarzyszenia, parafji — wtenczas świetność zewnętrzna powinna być znacznie większa. Jest rzeczą bardzo wskazaną, żeby taka intronizacja poprzedzona była uroczystym porankiem (akademją). Sam dokument poświęcenia może być samodzielnie ułożony i dostosowany do warunków społeczności, która się poświęca. Wzory znaleźć można w książce O. Veermerscha: *O nabożeństwie do Najśw. Serca Jezusa*. Taki akt wypisany na mocnym papierze, powinien być zaopatrzony pieczęciami i podpisami — i przechowany na wieczną pamiątkę. Niechaj publicznie świadczy, że dana społeczność związała się specjalnemi węzłami z Najśw. Sercem Jezusa.

5. Wreszcie takie uroczyste poświęcenie należy ponawiać przynajmniej raz na rok. Słaba bowiem jest pamięć ludzka i łatwo zapomina o swoich zobowiązaniach. Odnowienie takie, zwłaszcza roczne, powinno się również odbywać w okazalszej formie. Odnowienie miesięczne natomiast w skromniejszy sposób.

Wobec zatrutej fali bezbożnictwa, która chce przedewszystkiem na społecznem życiu Polski wycisnąć swoje szatańskie piętno — powinniśmy praktykę uroczystego poświęcenia rodzin i innych społeczności szerzyć z zapałem — a szerzyć w duchu powyżej opisanym. Uroczystość Chrystusa-Króla, przypadająca w tym miesiącu, a będąca świętem patronalnem wszystkich społeczności poświęconych Sercu Bożemu, niech nam będzie nowym impetem.

Ideałem naszym: „Niech Najświętsze Serce Jezusa zakróluje nad wszystkiemi rodzinami polskiemi, nad wszystkiemi formami społecznego życia w Polsce“!

Ks. Józef Andrasz, T. J.

Literatura:

1) Żukowicz. — *Serce Jezusa, króluj nam* (kazania).

2) Mateo. — *Jezus, Król miłości.*

3) J. R. — *Poświęcenie rodzin Boskiemu Sercu.*

4) Obrazy intronizacyjne Serca Jezusa i akty poświęcenia.

KRONIKA

I. Stolica Apostolska.

15-lecie Biskupstwa Ojca św. — Dnia 28 października r. b. kończy się 15 lat sakry biskupiej Ojca św. Piusa XI. Jak wiadomo, sakrę tę Ojciec św. otrzymał z rąk J. Em. Kard. Kakowskiego dn. 28 października 1919 roku w katedrze warszawskiej.

Katolicka młodzież robotnicza u Ojca św. — Dnia 26 września r. b. Ojciec św. udzielił audjencji licznej pielgrzymce katolickiej młodzieży robotniczej, złożonej z przedstawicieli organizacyj francuskich, belgijskich, szwajcarskich i kanadyjskich. Pielgrzymka, prowadzona przez arcybiskupa z Sens i czterdziestu kapłanów, złożyła Papieżowi liczne dary, wykonane własnoręcznie przez młodzież. Piusa XI młodzież witała żywiołowo, zwąc Go Papieżem „młodzieży". Ojciec św. w przemówieniu do zgromadzonych dziękował za odwiedziny w centrum chrześcijaństwa i złożenie hołdu Ojcu chrześcijaństwa, co odbyło się kosztem znacznych ofiar. Młodzież ofiary te poniosła z ochotą, uczestnicząc przez to w chwale prawdziwych apostołów. Wzywając do wytrwania w ożywiającym ich cichym zapale i spokojnym entuzjazmie, błogosławił Papież zebranym i tym wszystkim, których reprezentują, jak również krajom, skąd pochodzą.

Stolica Apost. a Mandżurja. — Na mocy układu, zawartego pomiędzy rządem mandżurskim i Stolicą Apostolską, w Mandżuko ma być stworzona oddzielna diecezja, niezależna od dotychczasowych władz kościelnych, rezydujących w Pekingu. Sprawa nawiązania stosunków dyplomatycznych nie jest dotychczas poruszana.

Dzień Misyjny w radjo watykańskiem. — W dniu 21 października r. b. z okazji Dnia Misyjnego J. Em. Ks. Kardynał Fumasoni - Biondi, prefekt Świętej Kongregacji Propagandy Wiary, wygłosi przez radjo watykańskie przemówienie do wiernych całego świata. Przemówienie to będzie między innemi transmitowane przez wszystkie stacje radjowe amerykańskie.

Pierwszy delegat apostolski na Afrykę. — Ojciec św. mianował ks. prałata Antoniego Riberi, dotychczasowego audytora nuncjatury apostolskiej w Irlandji, pierwszym delegatem apostolskim na całą Afrykę. Ks. Riberi otrzymał jednocześnie godność tytularnego arcybiskupa Dara w Mezopotamji.

Zgon kardynała Mori. — Dnia 1 października r. b. w Loro Piceno, swem miejscu rodzinnem, zmarł nagle na atak sercowy Kardynał Józef Mori. Kardynał Józef Mori urodził się w Loro Piceno, diecezji Permo we Włoszech, 24 stycznia 1850 r. Został kardynałem z tytułem diakona kościoła św. Mikołaja in Carcere w Rzymie w dniu 11 grudnia 1922 roku.

II. Kronika archidiecezjalna.

Święcenia kapłańskie. — D. 30 września r. b. J. E. Ksiądz Arcybiskup-Metropolita wyświęcił na kapłanów trzech diakonów: Bronisława Siepaka, Cezarego Trzeciaka i Jana Wysockiego.

Wyjazd J. E. Ks. Biskupa Kubickiego. — D. 5 października r. b. wyjechał z Wilna do Sandomierza J. E. Ks. Biskup Paweł Kubicki. Po drodze zatrzymał się w Grodnie i tam brał udział w nabożeństwach, udzielał Sakr. Bierzmowania i wygłosił odczyt na zebraniu inteligencji katolickiej.

Kurs duszpasterski. — D. 6-8 listopada r. b. odbędzie się w Wilnie

III-ci kurs duszpasterski. Szczegóły podajemy na okładce.

Walne Zgromadzenie Związku Kapłanów „Unitas" archidiecezji wileńskiej. — D. 9 listopada r. b. o godz. 10 w pierwszym o 11 w drugim terminie odbędzie się Walne Zgromadzenie Związku Kapłanów „Unitas" archid. wileńskiej z nast. porządkiem dziennym: 1. zagajenie, 2. wybór prezydjum, 3. sprawozdanie z działalności, 4. sprawozdanie kasowe, 5. protokół Komisji Rewizyjnej, 6. zmiana Statutu, 7. wybór Zarządu, 8. wolne wnioski.—Ze względu na kilka poważnych spraw, zwłaszcza zaś sprawę zmiany Statutu, pożądany jest jak najliczniejszy udział członków.

Nabożeństwo dla chorych w Białymstoku. — We wrześniu odbyło się w Białymstoku nabożeństwo dla chorych, zainicjowane przez ks. kan. Adama Abramowicza w kośc. św. Rocha. W nabożeństwie wzięło udział stu kilkudziesięciu chorych i liczne tłumy wiernych z miasta i okolic. Nabożeństwo wywarło bardzo silne wrażenie.

III. Kronika krajowa.

Koronacja obrazu Matki Boskiej w Bochni. — D. 7 października r. b. w Bochni, diec. tarnowskiej, odbyła się uroczysta koronacja cudownego obrazu Matki Boskiej. Na uroczystości przybyło kilku Księży Biskupów i około 60.000 wiernych. Aktu koronacji „Pani Bocheńskiej" dokonał Ordynarjusz miejscowy, J. E. Ks. Biskup Dr. Franciszek Lisowski.

Zgromadzenie Przemienienia Pańskiego. — Dnia 18 września r. b. J. E. Ks. Biskup kielecki, Augustyn Łosiński, zatwierdził w myśl Kanonu 492 Prawa Kanonicznego Zgromadzenie Przemienienia Pańskiego, którego dom generalny znajduje się w Kielcach. Głównym celem Zgromadzenia, poza własnem uświęceniem członków, jest działalność misyjna i rekolekcyjna, jak również działalność instruktorska w kierunku wyrobienia księży świeckich na gorliwych i dzielnych rekolekcjonistów. Do Zgromadzenia Przemienienia Pańskiego należą obecnie, oprócz założyciela ks. Józefa Małysiaka, jeszcze ks. Antoni Sobczyński i ks. Józef Czernecki. Wszyscy trzej członkowie nowego zakonu w ruchu rekolekcyjnym położyli niemałe zasługi, jako gorliwi rekolekcjoniści i misjonarze. Zgromadzenie rozpoczęło od września r. b. wydawanie „Pisma Rekolekcyjnego", które wychodzi 2 razy na miesiąc. W najbliższych miesiącach członkowie Zgromadzenia otwierają nowicjat zakonny. Siedziba Zgromadzenia Przemienienia Pańskiego mieści się obecnie w Kielcach, Plac św. Leonarda 2.

Niedziela misyjna. — Z rozporządzenia Ojca św. raz do roku w przedostatnią niedzielę października na całym świecie katolickim obchodzony jest „Dzień Misyjny". W dniu tym, który w roku bież. wypada 21 października, zdobywamy się na wielki wysiłek ofiar dla misyj. Stajemy wszyscy w szeregach pomocniczej armji misyjnej. „Dzień Misyjny" winien być urządzony we wszystkich diecezjach, parafjach, kościołach, kaplicach i instytucjach katolickich na całym świecie i przeprowadzony według wskazań następujących: 1) Ponieważ głównym hasłem dnia tego ma być wezwanie do gorącej modlitwy w intencji misyj, kapłani w myśl życzenia Ojca św. dołączą do kolekt w czasie Mszy św. modlitwę o rozszerzenie wiary. 2) Kazania w „Niedzielę Misyjną" należy wygłosić na temat misyj oraz zachęcić wiernych do zapisywania się na członków „Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary", „Dzieła św. Piotra Apostoła" i „Dziecięctwa Pana Jezusa". 3) Wierni,

którzy w dniu tym przyjmą Komunję św. i pomodlą się o nawrócenie pogan, dostąpią odpustu zupełnego, który można także ofiarować za dusze zmarłych. 4) Zebrane ofiary w „Niedzielę Misyjną“ winny być obrócone wyłącznie na rzecz „Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary“ i skierowane niezwłocznie do Diecezjalnej Dyrekcji Misyjnej, aby za pośrednictwem Poznańskiej Centrali Krajowej P. D. R. W. w czasie właściwym zostały przesłane do dyspozycji św. Kongregacji Propagandy w Rzymie. Gdzie warunki pozwalają na to, należałoby urządzić część pozakościelną obchodu „Październikowej Niedzieli Misyjnej“, a więc np. odczyt, wieczornicę, akademję, przedstawienie, film, wystawę misyjną i t. p Do przygotowania tej części obchodu dopomóc mogą specjalne wydawnictwa misyjne do nabycia w księgarniach katolickich.

Na święto Chrystusa - Króla. — Z powodu święta Chrystusa - Króla wielu Arcypasterzy wydało specjalne odezwy, dotyczące obchodu i uroczystości. J. E. Ks. Biskup Chełmiński pisze: „W roku bieżącym uroczystość ta wypaść ma jak najwspanialej. Przeżywamy bowiem obecnie Rok Jubileuszowy, w którym Osoba Pana Naszego Jezusa Chrystusa jest nam szczególnie drogą i bliską. Żywo przed oczyma staje nam boskie Jego życie, rozliczne Jego cuda, gorzka Jego męka i bolesna śmierć na krzyżu. — Niech więc Zarządy Akcji Katolickiej w parafjach wcześnie rozpoczną pracę przygotowawczą, aby tegoroczna uroczystość Chrystusa Króla w niedzielę, dnia 28 października, stała się dla całej parafji wspaniałą manifestacją, skłaniającą wszystkich wiernych do oddania głębokiego hołdu Zbawicielowi. W głównem nabożeństwie wszystkie oddziały stowarzyszeń Akcji Katolickiej wezmą gremjalnie udział. Wieczorem lub w dogodnym czasie tegoż dnia należy urządzić uroczystą akademję. Myślą przewodnią całej uroczystości powinno być hasło tegoroczne — w Chrystusie Odkupienie — w Chrystusie Odrodzenie!“

Nauka religji w szkołach. — Ponieważ częste są zapytania, ile godzin, w związku ze zmianą ustroju szkolnego, przeznacza się na naukę religji w szkołach powszechnych, J. E. Ks. Biskup Stanisław Łukomski ogłosił następujące wyjaśnienie: „W niektórych szkołach nie wyznaczono w programach nauczania przysługującej dla nauki religji liczby godzin. Zasadniczo powinny być dla każdej klasy (oddziału) po dwie godziny tygodniowo. Klasy (oddziały) nie powinny liczyć więcej niż 50 uczniów i nie powinny być łączone dla nauki religji, jeśli nie są łączone także dla innych przedmiotów ogólno - kształcących. — Niższy stopień szkoły powszechnej posiada cztery klasy, przeto powinno być w takiej szkole ośm godzin nauki religji. — Drugi stopień szkoły powszechnej posiada sześć klas, więc powinno tam być 12 godzin nauki religji. — Trzeci stopień posiada siedm klas. W każdej klasie (także w każdej równoległej klasie) powinny być po dwie godziny nauki religji. — WW. Księża Proboszczowie zechcą zbadać, czy w szkołach ich parafij jest dostateczna liczba godzin nauki religji. Jeśliby tak nie było, powinni zwrócić się do Inspektoratu szk. o wprowadzenie brakującej liczby, a w razie nieuwzględnienia zwrócą się do Kurji Diecezjalnej“.

Drukowano za zezwoleniem J. E. Księdza Arcybiskupa - Metropolity.

Redaktor i Wydawca KS. LEON ŻEBROWSKI, Kan. Kapit. Metropol.

DRUKARNIA ARCHIDIECEZJALNA W WILNIE.

III Kurs Duszpasterski w Wilnie

Za zgodą i zezwoleniem J. E. Ks. Arcybiskupa-Metropolity

w dd. 6, 7 i 8 listopada r. b.

odbędzie się III Kurs Duszpasterski z następującym programem:

D. 6 listopada.

Godzina 12. — Otwarcie kursu i referat: *Konieczność i znaczenie apostolstwa świeckich* — Ks. Kan. Adam Kuleszo.

Godz. 15. — Ref.: *Parafja terenem i źródłem apostolstwa świeckich* — Ks. Kan. Leon Żebrowski.

Godz. 16. — Ref.: *Świecki apostoł przy pracy* (uwagi ogólne) — Ks. Kan. Adam Kuleszo.

Dyskusja nad wygłoszonemi referatami.

D. 7 listopada.

Godz. 10. — Ref.: *Apostolstwo mężczyzny* — J. E. Ks. Biskup Bernard Dembek.

Godz. 11. — Ref.: *Apostolstwo niewiasty* — J. E. Ks. Biskup B. Dembek.

Dyskusja.

Godz. 15. — Ref.: *Apostolstwo młodzieńca* — J. E. Ks. Biskup B. Dembek.

Godz. 16. — Ref.: *Apostolstwo dziewczyny* — J. E. Ks. Biskup B. Dembek.

Dyskusja.

D. 8 listopada.

Godz. 10. — Ref.: *Apostolstwo dziecka* — Ks. Dr. Kazimierz Kucharski T. J.

Godz. 11. — Ref.: *Psychologja współczesna i pedagogika kapłańska* — Ks. Dr. Kazimierz Kucharski T. J.

Dyskusja.

Godz. 15. — Ref.: *Poglądowość w nauczaniu* (teorja) — Ks. Prof. Dr. Michał Sopoćko.

Godz. 16. — Ref.: *Poglądowość w nauczaniu* (pokaz pomocy do poglądowego nauczania) — Ks. Prof. Dr. M. Sopoćko.

Dyskusja i zakończenie kursu.

Verte!

Informacje na III Kurs Duszp. w Wilnie:

KARTA UCZESTNICTWA 5 zł.

MIESZKANIA. — W hotelu „Georges“ (Mickiewicza 20), Hotel-Pensjonat J. Cywińskiej (Mickiewicza 19) i w hoteliku seminaryjnym (Mostowa 12).

ŻYWIENIE. — Zakład św. Józefa na Skopówce i zakład św. Kazimierza (ul. Mostowa 10).

Zostały poczynione starania o zniżkę kolejową.

Informacyj udziela Biuro Sekretarjatu Akcji Katolickiej, ul. Metropolitalna 1 pisemnie i ustnie od godz. 10 do 15.

Kurs odbędzie się w głównej sali Domu Chrześcijańskiego — ul. Metropolitalna 1.

„*UNITAS*”.